

Samenvatting

Het college zet het projectbudget Omgevingswet van 2021 in voor het jaar 2021 én 2022. In mei 2021 heeft minister Ollongren (BZK) bekend gemaakt de inwerkingtreding van de Omgevingswet, nieuwe landelijke wetgeving in het fysieke domein, te verplaatsen van 1 januari 2022 naar 1 juli 2022. De planning van de gemeentelijke voorbereiding op de wet is hierop aangepast. Ook de inzet van middelen verschuift hierdoor gedeeltelijk en neemt bovendien toe. Een deel van het projectbudget van 2021 wordt daarom doorgeschoven naar 2022 en daarnaast worden extra middelen opgenomen in de begroting van 2022.

Beslispunten

1. Besluit tot behoud van het restant budget van het project Omgevingswet voor het jaar 2022 door het storten van de niet bestede middelen in de reserve overloop.
2. Besluit tot het in de gemeentebegroting 2022 opnemen van een financiële claim van €315.000 voor de voorbereidingen op de Omgevingswet.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 5 oktober 2021:

Conform.

1. Aanleiding

Op 27 mei 2021 heeft minister Ollongren (BZK) bekend gemaakt de inwerkingtreding van de Omgevingswet te verplaatsen van 1 januari 2022 naar 1 juli 2022. De gemeente Maastricht is vergevorderd met de voorbereidingen op de wet, en blijft bovendien onverminderd inzetten op oefentijd om in de praktijk met het volledige nieuwe wetstelsel te kunnen oefenen, nog vóór de invoering van de wet. Vanuit dit oogpunt zijn de noodzakelijke aanpassingen doorgevoerd in de gemeentelijke voorbereidingen. Dit betreft deels een verschuiving van de inzet van middelen, en op onderdelen een verhoging door de noodzakelijke verlenging van de inzet van capaciteit en de (beheers)kosten van softwaresystemen.

2. Context

Er is landelijk afgesproken dat de Omgevingswet budgetneutraal moet kunnen worden ingevoerd in een periode van tien jaar na inwerkingtreding. Tevens is bestuurlijk vastgelegd dat financiële compensatie van (een deel van) de invoeringskosten een optie is als blijkt dat de ‘terugverdientijd’ van tien jaar onhaalbaar is. Nu in mei jl. de beoogde invoering van de wet met zes maanden is uitgesteld naar 1 juli 2022, lopen de invoeringskosten verder op en blijven de baten langer uit. Via de VNG heeft ook gemeente Maastricht zich aangesloten bij de vraag (motie) aan de minister om de gemeentelijke invoeringskosten in 2022, ter hoogte van een bedrag van €150 miljoen (voor alle gemeenten in totaal), eenmalig te compenseren. En om de structurele effecten te verlichten, is de minister gevraagd om op de afgesproken financiële evaluatiemomenten (eind 2022, 2023 en 2027) te berekenen of de terugverdientijd van tien jaar haalbaar is en zo niet, om op die momenten reeds tot financiële compensatie over te gaan. Er zijn op dit moment nog geen concrete toezeggingen van de minister op deze punten, gezien haar demissionaire status leidt zij deze claims door naar de juiste onderhandelingstafels.

De kosten voor de Maastrichtse voorbereidingen in 2022 zijn geraamd op zo'n €500.000. Een deel van de voorbereidingen schuift met het uitstel mee van 2021 naar 2022 (kosten voor opleidingen, opstellen legesverordening en communicatie), maar daarnaast heeft de gemeente te maken met noodzakelijke verlenging van de inzet van capaciteit (juridisch, ICT en ter ondersteuning van het project en vergunproces) en de (beheers)kosten van softwaresystemen. Bij een positief besluit op het mogen inzetten van het projectbudget 2021 in het jaar 2022, blijft een resterende claim van €315.000 over. In afwachting van de uitkomst van de landelijke onderhandelingen, wordt dit bedrag van €315.000 opgevoerd in de gemeentelijke begroting 2022. Eventuele Rijkscompensatie (afhankelijk van de uitkomst van de onderhandelingen) zal in dit geval terugvallen in de algemene middelen van de gemeente.

3. Gewenste situatie

De benodigde middelen voor de gemeentelijke voorbereidingen in 2022 kunnen worden opgevangen door het restant van het projectbudget Omgevingswet beschikbaar te houden en in te zetten voor het project Omgevingswet in 2022, aangevuld met de in begroting 2022 gevraagde €315.000. Gemeente Maastricht blijft zich via de beschikbare kanalen inzetten voor financiële compensatie voor de gemaakte investeringen (en structurele effecten) van de Omgevingswet. Bij een positieve uitkomst van deze onderhandelingen, komt deze compensatie ten goede van de algemene middelen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

N.v.t.

5. Effect op de openbare ruimte

N.v.t.

6. Personeel en organisatie

Het uitstel van de invoeringsdatum maakt dat de capaciteit van medewerkers in voorbereiding op de wet ook in 2022 nodig zal zijn. Nieuwe afspraken hierover zijn gemaakt met het betreffende management.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Aansluiting op het nieuwe landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet en aanschaf van de nieuwe benodigde software vindt in 2021 plaats. Voor dat laatste is er gezien de nieuwe situatie gekozen voor een 'oefenpakket' voor de duur van 1 jaar met de optie tot verlening met een half jaar. Zodat er de mogelijkheid is om op basis van praktijkervaring het programma van eisen op te stellen voor de meerjarige aanbesteding, en deze overgang bovendien bewust niet samenvalt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet om zo de druk op het ambtelijk apparaat niet verder te verhogen.

8. Financiën

De financiële verwachting voor het project Omgevingswet in 2021 ziet er als volgt uit:

Financiën Project Omgevingswet 2021

Restant voorgaande jaren (per 1-1- 2021 in reserve overloop)	€	680.000
Bedrag in Exploitantiebegroting 2021	€	-

TOTAAL BESCHIKBAAR 2021	€	680.000
-------------------------	---	---------

GEPROGNOSTISEERDE KOSTEN 2021	€	490.000
-------------------------------	---	---------

BEHOUDEN IN RESERVE OVERLOOP	€	190.000
------------------------------	---	---------

Met dit besluit wordt het restant van het projectbudget Omgevingswet 2021 behouden en ingezet voor de benodigde voorbereidingen in het jaar 2022. Door het storten van de niet bestede middelen in de reserve overloop. Hierdoor kunnen kosten die de uitgestelde invoeringsdatum met zich meebrengt gedeeltelijk opgevangen worden. Daarnaast wordt in de begroting een bedrag van €315.000 gevraagd voor de voorbereidingen in 2022.

Het gaat hier dus over incidentele onderuitputting mede veroorzaakt door het uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit is niet in de Berap gemeld aangezien het implementeren van de Omgevingswet een meerjarig "project" is (2022 laatste projectjaar) dat bestuurlijk is vastgesteld. Mochten deze gelden niet worden behouden voor 2022 betekent dit dat de implementatie van de Omgevingswet niet volledig zal worden afgerond.

9. Aanbestedingen

N.v.t.

10. Participatie tot heden

N.v.t.

11. Voorstel

1. Besluit tot behoud van het restant budget van het project Omgevingswet voor het jaar 2022 door het storten van de niet bestede middelen in de reserve overloop.
2. Besluit tot het in de gemeentebegroting 2022 opnemen van een financiële claim van €315.000 voor de voorbereidingen op de Omgevingswet.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

N.v.t.

Collegevoorstel